

# **Z A K O N**

## **O OTPISU KAMATE NA DOSPELE OBAVEZE PO OSNOVU ODREĐENIH POREZA I DOPRINOSA ZA OBAVEZNO SOCIJALNO OSIGURANJE**

### **Član 1.**

Ovim zakonom uređuju se uslovi, obim i postupak otpisa obračunate a neplaćene kamate na obaveze koje su dospele za plaćanje do 31. decembra 2011. godine (u daljem tekstu: kamata) po osnovu javnih prihoda, i to:

- 1) poreza na dohodak građana, uključujući i porez na prihode od samostalne delatnosti;
- 2) poreza na dobit pravnih lica;
- 3) poreza na prenos apsolutnih prava;
- 4) poreza na nasleđe i poklon;
- 5) poreza na promet;
- 6) poreza na registrovano oružje;
- 7) poreza na fond zarada;
- 8) poreza na finansijske transakcije;
- 9) doprinosa za obavezno penzijsko i invalidsko osiguranje;
- 10) doprinosa za obavezno osiguranje za slučaj nezaposlenosti.

### **Član 2.**

Pravo na otpis kamate na obaveze po osnovu javnih prihoda iz člana 1. ovog zakona (u daljem tekstu: obaveze) ostvaruje se na osnovu zahteva (u daljem tekstu: zahtev) obveznika, odnosno lica odgovornog za ispunjenje obaveze obveznika (u daljem tekstu: podnosilac zahteva), koji se podnosi po ispunjenju uslova propisanih ovim članom, najkasnije do 30. juna 2013. godine.

Uz zahtev se podnosi dokumentacija iz koje proizlazi da su ispunjeni propisani uslovi za otpis kamate.

Sadržinu i obrazac zahteva iz stava 1. ovog člana bliže uređuje ministar nadležan za poslove finansija.

Zahtev se podnosi posebno za svaku vrstu obaveza iz člana 1. ovog zakona, Poreskoj upravi – organizacionoj jedinici kod koje se podnosi zahtev zadužuje obavezama za koje zahteva otpis kamate.

Podnosilac zahteva koji je, prema obimu svojih poreskih obaveza, svrstan u velike poreske obveznike, za obavezu za koju se zadužuje kod Poreske uprave – organizacione jedinice nadležne za velike poreske obveznike, zahtev podnosi toj organizacionoj jedinici.

Otpis kamate u skladu sa ovim zakonom, vrši se podnosiocu zahteva – rezidentu Republike Srbije, koji je:

- 1) do dana podnošenja zahteva na propisane uplatne račune javnih prihoda uplatio obavezu iz člana 1. ovog zakona (u daljem tekstu: glavni dug) za koju podnosi

zahtev za otpis kamate, kao i troškove postupka prinudne naplate po osnovu te obaveze – ako je postupak prinudne naplate pokrenut;

2) na propisane uplatne račune javnih prihoda uplatio glavni dug po osnovu obaveze iz člana 1. ovog zakona za koju podnosi zahtev za otpis kamate, kao i sporedna poreska davanja po osnovu te obaveze, dospele za plaćanje od 1. januara 2012. godine do dana podnošenja zahteva za otpis kamate.

Obaveze iz člana 1. ovog zakona dospele do 31. decembra 2011. godine, čije je plaćanje odloženo, smatraće se obavezama koje su dospele do 31. decembra 2011. godine, u odnosu na kamatu na obaveze, odnosno rate obaveza, koja do dana stupanja na snagu ovog zakona nije plaćena.

Obaveze iz člana 1. ovog zakona dospele do 31. decembra 2011. godine, za čiju je naplatu pokrenut postupak prinudne naplate, smatraće se obavezama koje su dospele do 31. decembra 2011. godine, u odnosu na kamatu koja do dana stupanja na snagu ovog zakona nije plaćena.

### **Član 3.**

Podnosiocu zahteva otpisaće se kamata za obaveze dospele do 31. decembra 2011. godine, za koje je podneo zahtev, ako je ispunio uslove iz člana 2. ovog zakona.

### **Član 4.**

Pravo na otpis kamate utvrđuje se rešenjem nadležnog poreskog organa, u skladu sa zakonom.

Način i postupak za ostvarivanje prava na otpis kamate u skladu sa ovim zakonom bliže će urediti ministar nadležan za poslove finansija.

Poreska uprava vodi evidenciju o ostvarivanju prava u skladu sa ovim zakonom i stara se o sprovođenju ovog zakona.

### **Član 5.**

Propise iz člana 2. stav 3. i člana 4. stav 2. ovog zakona ministar nadležan za poslove finansija doneće u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

### **Član 6.**

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

## **O B R A Z L O Ž E N J E**

### **I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA**

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u odredbama člana 97. tač. 6. i 8. Ustava Republike Srbije, prema kojima Republika Srbija, između ostalog, uređuje i obezbeđuje poreski sistem i sistem u oblasti socijalnog osiguranja i drugih oblika socijalne sigurnosti.

### **II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA**

Osnovni razlog za donošenje ovog zakona sadržan je u potrebi stvaranja pravnog osnova za mogućnost otpisa obračunate a neplaćene kamate na obaveze po osnovu određenih javnih prihoda, koje su dospele za plaćanje do 31. decembra 2011. godine.

Na ovaj način omogućava se, s jedne strane, privredi i preduzetnicima, odnosno fizičkim licima, da se rasterete u odnosu na neplaćenu kamatu za obaveze dospele do 31. decembra 2011. godine, kako bi bili u mogućnosti da efikasnije izmiruju tekuće obaveze, čime se ujedno stvaraju uslovi za oživljavanje i razvoj privrede i preduzetništva. S druge strane, ostvarivanje prava na otpis kamate uslovljava se izmirenjem glavnog dugaospelog do 31. decembra 2011. godine, troškova prinudne naplate poreza – ukoliko je postupak prinudne naplate pokrenut, kao i izmirenjem obaveze dospele od 1. januara 2012. godine uključujući i sporedna poreska davanja - za obavezu za koju se otpis kamate traži, na koji način se stvara osnov za procesno jednostavniju i bržu naplatu zaostalih dugova.

Imajući u vidu da je reč o odstupanjima od standardne poreske strukture, koji umanjuju iznos naplaćenih prihoda koji se mogu uvoditi samo zakonima kojima se uvodi odgovarajući porez, saglasno odredbi člana 2. tačka 22. Zakona o budžetskom sistemu („Službeni glasnik RS”, br. 54/09, 73/10, 101/10 i 101/11), nisu razmatrane mogućnosti da se problemi koje ovaj opšti akt treba da reši, reše i bez njegovog donošenja.

Pored toga, uređivanjem ove materije Zakonom daje se doprinos pravnoj sigurnosti i obezbeđuje transparentnost u vođenju poreske politike. Naime, zakon je opšti pravni akt koji se objavljuje i koji stvara jednaka prava i obaveze za sve subjekte koji se nađu u istoj poresko-pravnoj situaciji, čime se postiže transparentnost u njegovoj primeni.

### **III. OBJAŠNJENJE POJEDINAČNIH REŠENJA**

#### **Uz član 1.**

Predlaže se uvođenje pravnog osnova za uređivanje uslova, obima i postupka otpisa obračunate a neplaćene kamate na obaveze po osnovu određenih javnih prihoda koje su dospele za plaćanje do 31. decembra 2011. godine. Otpis kamate omogućio bi se za sledeće javne prihode: porez na dohodak građana, uključujući i porez na prihode od samostalne delatnosti; porez na dobit pravnih lica; porez na prenos apsolutnih prava; porez na nasleđe i poklon; porez na promet; porez na registrovano oružje; porez na fond zarada; porez na finansijske transakcije; za doprinose za obavezno penzijsko i invalidsko osiguranje, kao i za doprinose za obavezno osiguranje za slučaj nezaposlenosti.

#### **Uz čl. 2. do 5.**

Predlaže se da se otpis kamate, za obaveze iz člana 1. ovog zakona, može izvršiti samo obvezniku, odnosno licu odgovornom za ispunjenje obaveze obveznika (u daljem tekstu: podnosilac zahteva) – rezidentu Republike Srbije (pravnom licu, preduzetniku, odnosno fizičkom licu) koji ispuni uslove propisane ovim zakonom, i to:

- da je, do dana podnošenja zahteva, na propisane uplatne račune javnih prihoda, uplatio glavni dug po osnovu obaveze za koju podnosi zahtev za otpis kamate i troškove prinudne naplate poreza – ako je postupak prinudne naplate pokrenut;

- da je na propisane uplatne račune javnih prihoda, uplatio obaveze iz člana 1. ovog zakona i sporedna poreska davanja (kamatu i troškove postupka prinudne naplate) po osnovu tih obaveza, dospele za plaćanje od 1. januara 2012. godine do dana podnošenja zahteva za otpis kamate, za koje podnosi zahtev za otpis kamate.

Predlaže se da se pravo na otpis kamate ostvaruje na osnovu zahteva koji se podnosi po ispunjenju propisanih uslova, najkasnije do 30. juna 2013. godine, sa dokumentacijom iz koje proizlazi da su propisani uslovi ispunjeni.

Predlaže se da se ovo pravo može ostvariti, uz ispunjenje propisanih uslova, i za:

- kamatu na obaveze koje su dospele do 31. decembra 2011. godine čije je plaćanje u skladu sa zakonom odloženo;

- kamatu na obaveze koje su dospele do 31. decembra 2011. godine za čiju je naplatu pokrenut postupak prinudne naplate.

Način i postupak za ostvarivanje prava bliže će urediti ministar nadležan za poslove finansija.

#### Uz član 6.

Predlaže se da ovaj zakon stupi na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

### **IV. PROCENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA POTREBNIH ZA SPROVOĐENJE ZAKONA**

Za sprovođenje ovog zakona nije potrebno obezbediti sredstva u budžetu Republike.

### **V. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU**

Razmatranje i donošenje Zakona po hitnom postupku predlaže se u skladu sa članom 167. Poslovnika Narodne skupštine (prečišćen tekst - „Službeni glasnik RS”, broj 20/12).

Donošenje ovog zakona po hitnom postupku potrebno je kako bi se predložena rešenja što pre primenila i na taj način stvorili povoljniji uslovi za izmirenje obaveza po osnovu određenih javnih prihoda od strane obveznika, odnosno isplatilaca prihoda koji su u docnji i, s tim u vezi, za urednije izmirivanje njihovih tekućih obaveza. Na ovaj način se omogućuje otklanjanje štetnih posledica po rezidentne obveznike: privredu, preduzetnike i fizička lica, koje bi proizvela prinudna naplata tih neplaćenih javnih prihoda.

### **VI. EKONOMSKI EFEKTI**

Na obaveze po osnovu javnih prihoda koje nisu izmirene o dospelosti, obračunava se i plaća kamata u skladu sa zakonom kojim se uređuju poreski postupak i poreska administracija.

Donošenjem ovog zakona stvorio bi se pravni osnov da se podnosioci zahteva – rezidenti (pravna lica, preduzetnici, fizička lica), koji izmire glavni dug dospeo do 31. decembra 2011. godine i troškove prinudne naplate – ako je postupak prinudne naplate pokrenut, kao i ukupne obaveze po tom osnovu dospele od 1. januara 2012. godine, oslobode plaćanja kamate. Iako ovakva mera znači određeni gubitak u javnim prihodima, ocenjuje se da je u dovoljnoj meri stimulativna za

fiskalno rasterećenje podnosioca zahteva obavezama iz prethodnog perioda, čime se stvaraju uslovi za razvoj privrede i preduzetništva (neopterećenih zaostalim fiskalnim dugovima po osnovu određenih javnih prihoda), kao i za procesno jednostavniju i bržu naplatu zaostalih dugova.

Na osnovu podataka Poreske uprave, efekat otpisa kamate primenom Zakona bio bi oko 20 milijardi dinara.

*1. Na koga će i kako će najverovatnije uticati rešenja u Zakonu*

Zakon će imati pozitivan uticaj na:

1) podnosioca zahteva za otpis kamate po osnovu određenih javnih prihoda, jer se stvara pravni osnov da neizmirene obaveze izmire pod povoljnijim uslovima;

2) podsticaj u razvoju preduzetništva i privrede, jer se stvaraju uslovi da se fiskalnim rasterećenjem po osnovu dospele neplaćene kamate, sredstva potrebna za te namene usmere na razvoj tih delatnosti.

*2. Kakve troškove će primena Zakona stvoriti građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima)*

Primena zakona ne bi trebalo da stvori dodatne troškove građanima i privredi.

*3. Da li su pozitivne posledice donošenja Zakona takve da opravdavaju troškove koje će on stvoriti*

Naveli smo da primena zakona neće izazvati dodatne troškove.

*4. Da li se Zakonom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija*

Zakon se odnosi na fiskalno rasterećenje određenih postojećih subjekata, a ne donosi se i ne uređuje pitanja koja bi se odnosila na stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišnu konkurenciju.

*5. Da li su sve zainteresovane strane imale priliku da se izjasne o Zakonu*

Ovaj zakon je u postupku pripreme dostavljen određenim nadležnim ministarstvima i drugim organima, tako da je zainteresovanim stranama pružena prilika da iznesu svoje stavove.

*6. Koje će se mere tokom primene Zakona preduzeti da bi se ostvarilo ono što se donošenjem zakona namerava*

Ministarstvo finansija – Poreska uprava nadležna je za sprovođenje Zakona i za njegovu ujednačenu primenu na teritoriji Republike.